

desember 1993

OPPRØR

nummer 5

DALSBJØ
DRAMSVEIEN 1
9009 TRONHØ

RV etter valget

- hva nå ...?

Intervjuer med stortingsgruppa og medlemmer av landstyret på sidene 3, 5, 6 og 7

**Jentekonferanse
i Rød Ungdom**

Se side 4

**Gubbevelde i
Rød Valgallianse?**

Se side 5

**Programdiskusjonen
har starta!**

Følg med i debatten på side 10 og 11

Innspill

En svale gjør ingen sommer!

Ja, Erling Folkvord, kom på «tinget». Gratulerer til hele RV! Men det er ingen grunn til å hvile på laurbærene. I 1994 må mottoet være: «RV-ere tar ingen ferie, vinner både valg og blir flere». Dersom RV ikke bare skal bli ei døgnflue, så må vi bruke det nye året til å styrke RV politisk og organisatorisk.

Vi er blitt profesjonelle på å drive valgkamp. Men RV har satt som mål å bli noe mere enn et velsmurt valgmaskineri og dyktige parlamentarikere. Vi ønsker å bli et parti som synes og som har aktivitet utover Storting- og kommunestyressalene. Vi ønsker å bli et samlende revolusjonært parti i 90-åra.

Siste uka i november var avsatt til en vervekampanje. Dessverre så var oppslutning veldig variabel. Men vervematriellet råtnet heldigvis ikke opp. Så nå bør alle lag i løpet av de første månedene i 1994 ta et krafttak og taue inn både gamle medlemmer og verve nye.

RV vil i 1994 bli prega av prinsippprogramdiskusjonen. Programutvikling bør være en kollektiv prosess der alle i RV deltar. Landstyremøte i desember oppfordra derfor lagene til å knytte en studieoffensiv til programdebatten. Det vil bli laga et eget debattopplegg der noen hovedsynspunkter til prinsippdelen blir presentert. Dette studieopplegget vil være ferdig i januar, og vil da bli sendt ut til alle RV-grupper.

En viktig målsetning med prinsippprogramdebatten er at det skal være en åpen debatt og ikke en skyttergravskrig. Derfor bør formen på debatten i første fase mere ha preg av problemstillinger, en fastlagt standpunkt. Jeg ønsker ikke en «gubbediskusjon, der alle har tenkt og ment ferdig alt på forhånd.

En programdebatt kan lett bli teoretisk og livsfjern. Hvis det skjer så vil debatten ekskludere alle som ikke har brukt de siste ti-årene på «gutterommet» og studert Marx sine samlede skrifter. Det er derfor en utfordring for alle å forsøke å koble diskusjonene så langt det er mulig til RV-aktivistenes egne erfaringer.

RV sin framtid avhenger mye av om vi klarer å knytte til oss nye grupper og folk som står oss nær politisk. Metoden for å klare dette er å invitere ulike grupper og bevegelser til å diskutere sammen med oss. Dette bør programdiskusjonen brukes til. Når en for eksempel skal diskutere hvordan det økologiske perspektivet skal innarbeides både i prinsippdelen og i arbeidsprogramdelen, så bør en invitere lokale miljøaktivister til å delta.

RV er et parti som samler folk med ulik politisk erfaringsbakgrunn. Det vil bidra til en spennende programdiskusjon! Jeg håper debatten vil rydde opp i skinn-uenigheter, klargjøre felles standpunkter og avklare hva som er viktige politiske motsetninger.

Jeg håper at programprosessen vil bidra til å vidreutvikle en egen RV-identitet.

Med dette ønsker jeg alle i RV lykke til med å styrke RV i det nye året!

Gjertrud Skarholt

RVeren på Sametinget **Profil**

Samtidig som Erling Folkvord ble RVs første stortingsrepresentant, ble den første RVeren valgt inn på Sametinget, uten at det i særlig grad ble registrert utafør lokalsamfunnet. Nå sto ikke Heaika Skum på noen RV-liste. RV stilte ikke liste ved sametingsvalget, men i Kautokeino - eller Gouvdageainnu som stedet egentlig heter - sto den lokalt kjente RVeren på Lista til Kautokeinos fastboendes forening, og ble valgt inn på Sametinget fra denne lista.

- Kautokeinos fastboendes forening ble danna foran det første sametingsvalget i 1989 av utbrytere fra Norske Samers Riksforbund og folk fra forskjellige politiske partier, og er på mange måter en motvekt mot de etablerte listene, som i stor grad er næringslister for rein-driftssamene, forteller Heaika Skum.

- I 1989 mangla vi 17 stemmer på å komme inn, men i år gikk det. Ingen av de etablerte har jobba godt nok for de fastboende samene, og den plassen vi nå

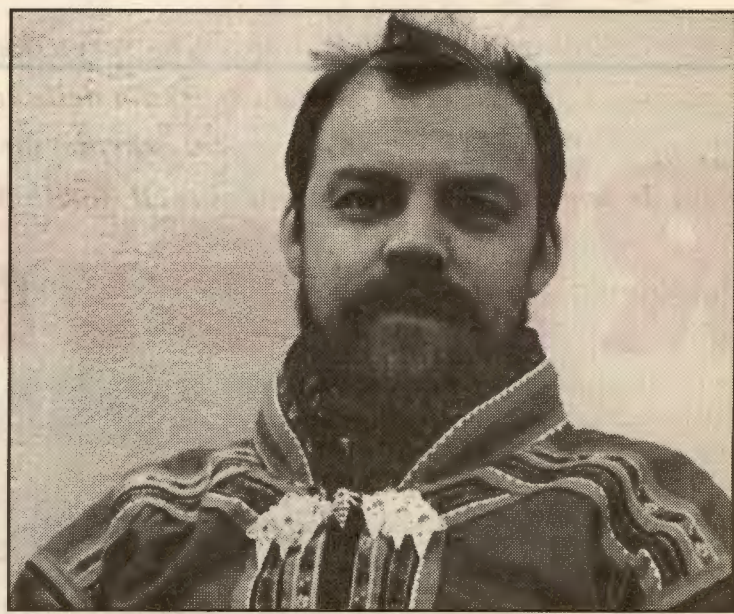
fikk på Sametinget har også betydning for fastboende utafør Kautokeino. Og programmet er bra, sjøl om det ikke er revolusjonært. På saker som EF og Barentzregionen er det veldig likt RVs.

- Hvem er Heaika Skum?

- Han er 38 år, født og oppvokst i Alta, og har levd noen omflakkende år forskjellige steder på nordkalotten før han slo seg til ro i Kautokeino hvor han driver som diversør - freelancejournalist, tolk og annet. Var med i folkeaksjonen mot Alta-Kautokeinoubygginga fra starten som aktivist, og møtte RV/AKP der. Ble med på Bjartmarliste i 1983, og sjøl om RV/AKP i utgangspunktet var noe farlig, følte han seg snart hjemme der.

- Hvordan tror du det vil bli å være RVer på Sametinget?

- Jeg tror det vil gå bra. Min RV-tilknytning er kjent, og de erfaringene jeg har med å jobbe politisk er viktige. RVgruppa her i Kautokeino er liten, men vil være en styrke for meg.

(Foto: Kristin M. Johansen)

Mange representanter på Sametinget mangler erfaring fra politisk jobbing, og sjøl om NSR har rent flertall, så vil det bli mange muligheter for å samle stor støtte for viktige krav for opposisjonen.

- Hva bli de viktigste sakene for deg på Sametinget?

- Her er mine prioriteringer som RVer og representant for

fasboendes liste sammenfallende. De viktigste sakene er same-nes rett til vann og land, myndighetsoverføring til Sametinget, EF/EØS, Barentzregionen og miljø saker. Men utafør Sametinget ser RV som parti det som ei målsetting på sikt å stille egne lister til sametingsvalget.

Pål Ravnsborg-Gjertsen

Ufall

Senterpartiets brakseier ved valget gir venstresida grunn til ettertanke. Et klart Neistandpunkt er ikke nok til å frede SPs mer grumsete ideologi.

RV er, eller har satt seg som mål å bli et revolusjonært parti. Sjøl om det ville være hemningsløst skryt å kalle RV et arbeiderparti, er et revolusjonært parti et politisk uttrykk for arbeiderklassens kamp for frigjøring. Det gjelder også i tider da det store flertallet av arbeidere ikke er seg denne kampen bevisst. Da er oppgava å bidra i forsvaret av klassens umiddelbare interesser som lønn, arbeidsplasser, velferdsgoder, faglige rettigheter osv., altså ta ansvar for hvordan arbeidsfolk har det. Bare slik kan vi utvikle kunnskap og troverdighet som vil gjøre oss i stand til å stå for et troverdig alternativ til kapitalismen.

I et slik perspektiv blir det tankeomt å hengi seg til hemningsløs jubel når et parti som ivaretar helt andre klasseinteresser og er bærer av en grunnleggende forskjellig ideologi, får stor folkelig oppslutning ved stortingsvalget. I et slik perspektiv skal vi prise oss lykkelige over at de færreste la merke til at Aksel Nærstad (eller var det RV?) støtta opp om statsministerkandidaturet til bondefører Lahnstein.

Å ta SP sin valgseier ukritisk til inntekt for venstresida fordi SP er en del av fronten mot EF, bidrar til å svekke en allerede sviktende klasseidentitet i arbeiderklassen og vinner heller ingen bønder for RV. Sjøl om bøndene i EF-kampen står i allianse med venstresida, har ikke det forandra SP sin karakter. Vi får heller ikke bønder til å omdefinere sin stilling i klassekampen ved å frede SP ut over sjølve EF-kampen. Det gjør vi ved å bekjempe tenkninga partiet er uttrykk for.

Sjøl om det er et billig poeng er det symptomatisk at partilederen starta den politiske karrieren med å gå i spiss for å bekjempe sjølbestemt abort. Det er ikke et billig poeng at SP hele tida har stilt seg bak den statlige rasismen, at de alltid har støtta statlig inngripen i lønnskampen, og at de uten problemer har sittet i de mest arbeiderfiendlige regjeringene så lenge partiet har eksistert. Ikke noe av dette har SP av idag tatt noe oppgjør med. Sjøl om partiet i valgkampen har tona ned alt annet til fordel for enstavelles EF-motstand, har det likevel trukket ei klar ideologisk grense mot SV. Formalisert samarbeid med SV er umulig fordi partia er så forskjellige på en rekke sentrale verdipørsmål. Så har det kommet som

perler på ei snor: Nato, eiendomsrett, formueskatt, kongedømme osv. Hva de måtte mene om RV kan vi bare tenke oss, så kjærlighet er ikke gjensidig.

Når SP likevel får økt oppslutning på bekostning av SV er det all grunn til å være bekymra for arbeiderklassen og venstresida sin stilling etter EF-kampen, enten vi vil tape eller eventuelt vinne og enda til trekke oss ut av EØS.

EF-medlemskap er åpenbart den største trusselen den norske arbeiderklassen står overfor, og flere år med EF-tilpassing har allerede forrykka styrkeforholdet mellom klassene kraftig til fordel for borgerskapet. Men borgerskapet har interesse av og vil kjempe for denne tilpassinga uavhengig av det formelle medlemskaps-pørsmålet. Slik er klassekampen langt mer enn bare spørsmålet om EF.

Dette erfarte vi bittert forrige gang EF sto på dagsordenen. Vi vant kampen, men tapte banketten. EF-kampen medførte politisering av folk, noe som tilsynelatende styrka venstresida. Men fordi fokuseringa på sjølve EF-kampen hadde vært så total og langt på vei klasseløs, kunne borgerskapet trekke seg tilbake, slikke såra og reorganisere seg. Da

den økonomiske krisa seila opp mot slutten av 70-tallet, ble arbeiderklassen utsatt for de hardeste tilbakeslaga så langt i etterkrigstida. Fronten fra EF-kampen ble brutt fordi bøndene (i det minste for ei stund) gikk fri. Det var starten på høyrebølga og siden har vi vært utsatt for brottsjø på brottsjø.

Denne gangen kan vi vinne kampen, og ikke en gang få bli med på banketten. Førres kampen om EF-medlemskap videre som om den er den eneste, og førres den som en kamp mellom Norge og de andre, mellom det gode mot det onde, da vil det lykkes SP å bli det politiske uttrykket for EF-motstanden, og arbeiderklassen og venstresida vil tape uansett utfallet av sjølve EF-spørsmålet.

I en slik situasjon vil ikke marginalt økt oppslutning om RV engang være ei mager trøst. RVs viktigste oppgave både i og utafør stortingsmanesjen blir derfor ikke bare å fremme kampen mot EF og EØS, men også å føre kampen om klasseinnholdet i kampen. Det krever at vi opphever fredinga av SP. Når det gjelder statsministerkandidaten vår, så får vi håpe det stemmer at nesten ingen la merke til det.

Roar Ellingsen

OPPRØR

Ansvarlig redaktør: Pål Ravnsborg-Gjertsen
I redaksjonen dette nr: Rune Soma, Kari Celius, Kristin Johansen

Innlegg sendes til: Opprør/Rød Valgallianse,
Gøteborggt. 8, 0566 Oslo
Tlf: 22 38 42 50, 09-16.00 og 22 38 43 76 mandag 16.00-19.00

Førsteinntrykk fra Tinget

Oslo-valget ble aldri feira slik det burde. Det sørga datasammenbrudd og omvalgsspekulasjoner effektivt for. Og ei lita gruppe RVere nærma seg litt usikkert Stortinget mens de lurte på om dette var noe de skulle holde på med i fire år eller bare noen uker. Men så ble det ikke noe omvalg, og istedet for ny valgkamp, starta arbeidet med å bygge RV-gruppa på Tinget. Både Erling Folvord og Mai Gythfeldt understreker spesielt at de fem første på lista utgjør ei reell stortingsgruppe, og at RVs arbeid på Tinget er avhengig av at hele gruppa fungerer.

Av Pål Ravensborg-Gjertsen

En verneassistent, en reprotkniker, en sosialarbeider, en skoleelev og en transportarbeider transportarbeider, fra 22 til 48 år, to kvinner og tre menn, en innvandrer og fire norskfødte, det er RVs første stortingsgruppe. I den rekkefølgen de sto på valglista: Erling Folkvord, Mai Gythfeldt, Athar Ali, Linn Hauglund og Vegard Holm.

- Vi mener vi representerer et bra tverrsnitt av RVs velgere, sier Erling, både med hensyn til yrker, erfaringer, alder og bakgrunn. Kjønnfordelinga burde vel med hensyn til yrker, erfaringer og bakgrunn, men kjønnfordelinga skulle vel vært 3-2 den andre vegen, uten at noen i gruppa skal føle seg truffet av det.

- Sjøl om det nå er mye stress med statsbudsjett, ansettelses og mye nytt å sette seg inn i, så jobber vi med å få gruppa til å fungere som et kollektiv, skyter Mai inn. Vi skal snart holde en dagskonferanse for gruppa, og vi prøver å jobbe med saker slik at hele gruppa blir med.

- RVs hovedinnlegg i trontaledebatten fungerte som et gruppeprosjekt, fortsetter Erling. Jeg kunne aldri ha skrevet det innlegget sjøl. Det inneholder blant anna eksempler som var helt ukjente for meg på forhånd, og de temaene som ble lagt vekt på, var et resultat av gruppas arbeid.

- Har dere falt i noen av alle de fallgruvene som mange frykter RV-gruppa skal falle i?

- Fallgruver er så mangt..., Erling drar litt på det. - Å drite seg ut personlig er flaut, og jeg gjorde det i forbindelse med avstemninga om RVs forslag om ny EØS-behandling. Fikk ikke med både kropp og knapp, og RV blei ikke registrert ved avstemninga. Måtte opp til presidenten å rette det opp ved møtets slutt, i all offentlighet.

- Systemene er fremmede for oss, og det er lett å gå seg vill i korridorane, både reint konkret og i overført betydning, sier Mai. - De store politiske blundera har vi vel ikke ruppet å gjøre enda, men vi må prioritere beinhardt hvilke saker vi vil jobbe spesielt med, og hvordan vi skal markere oss.

- Akkurat nå har vi et eksempel i Finanskomiteen, føyer Erling til. - Komiteen sitter nå og lager merknader til statsbudsjettet. Disse merknadene er merknader til en beskrivelse av virkeligheta som RV ikke godtar, som for eksempel når det i budsjettframlegget sies at det de siste åra er ført en aktiv politikk for å bekjempe ledighet. Å file på en falsk virkelighetsbeskrivelse, slik SV gjør det, blir feil. Vi blir hele tida invitert til å file, og filing kan være en fallgrube.

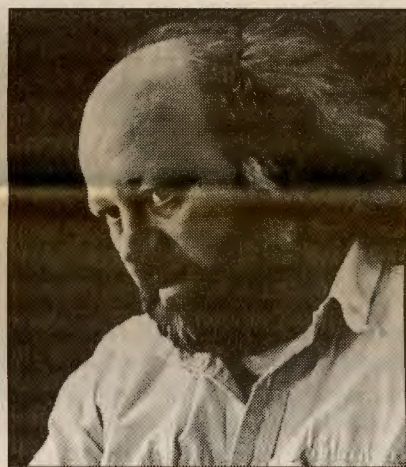
Mai Gythfeldt og Erling Folkvord (Foto:Håvard Houen)

Athar Ali, 3.vara
(Foto:Klassekampen)

Linn Hauglund, 4.vara
(Foto:Håvard Houen)

Vegard Holm, 5.vara
(Foto:Klassekampen)

Samarbeid om konkrete saker er mulig

- Men blir det ikke filing når Oslo-benken setter seg sammen for å se på oppgjør for byfornyelsesofrene?

- Innledninga til statsbudsjettet er et ideologisk dokument. Rettferdig oppgjør for byfornyelsesofrene er et spørsmål om standpunkt i en konkret sak, og hvis RV gjennom samarbeid med folk fra de andre partiene kan bidra til å få flertall for bedre vilkår for disse folka enn de har i dag, så gjør vi det.

Erling er tent på dette. RV har vært en pådriver i å få fram byfornyelseskandalen, og for å skape støtte til kravet om et rettferdig oppgjør for ofrene. Men det vil hjelpe folk lite om RV på Tinget da ikke prøver å finne løsninger sammen med andre.

- Har det til nå hendt saker på Tinget som ikke ville hendt uten RV?

- Sikkert flere, sier Erling, - men det klart viktigste til nå er forslaget om fornya behandling om EØS. Hverken SP eller SV hadde stilt det, og fra SV-hold fikk jeg også enkeltkommentar om at dette ikke var taktisk riktig. Avstemninga viste det motsatte. Over 1/4 av representante-

ne stemte for forslaget, og vi fikk vist det vi hele tida har hevdet: At EØS-avtalen ikke hadde blitt godkjent av et Storting valgt med EF/EØS-kampen på dagsorden. Vi fikk også underbygd at vår beskrivelse av det forrige Stortings EØS-vedtak som et kupp, ikke var så på jordet som mange har forsøkt å gjøre den til. Og over 1/4 fikk vi til tross for at EØS-motstandere både i AP og Krf stemte mot forslaget.

- Hvordan jobber dere med statsbudsjettet?

- RV kan, med konkrete forslag, vise at det finns valgmuligheter i forhold til regjeringas budsjettforslag, sier Mai. - Det gjøres bevisste valg i statsbudsjettet, og vi har muligheter til å vise at det er mye mer enn promiller å sloss om.

- Vi kan også beskrive i mye kunne vært snudd på hvis staten tjente andre klasseinteresser, skyter Erling inn. - Det forandrer ikke statsbudsjettet, men det kan oppmuntre aksjonene fra studentene, aleneforsørgerne og andre som blir ramma av statsbudsjettet, og gjennom det føre til forandringer.

- RV har også tatt kontakt med en del grupper og organisasjoner i for-

bindelse med statsbudsjettet og fått noen viktige svar, men vårt arbeid med dette budsjettet bærer preg av at vi er ferske og ikke har fått støtteapparatet vårt i full sving enda. Men vi lærer, og til neste budsettbehandling vil vi komme med full styrke.

- Er det ikke en fare for at perifer ting som klær og kongemiddager blir fokusert til de grader, og at RVs saker forsvinner?

- Joda, det er blitt mye klær, sier Mai. - Men det er blitt mye annet også. Når Aftenposten på lederplass sier at spørsmålet om taushetsplikta som vi reiser, er et viktig spørsmål i forhold til demokratiet, så har det betydning. Det viser at saken ikke er så enkel som blant andre folk i stortingets presidentskap har forsøkt å gjøre den. Og når historikeren Kåre Lunden sier til Dagbladet at Erling i genser er mer i pakt med norsk kleshistorie enn alle dress og slipsmennene, så er jo det litt morsomt. Mye folk synes medietasemet omkring klær og slikt er dumt, men de veit godt at det ikke er RV som dikterer mediene, og de fleste synes det er greit at vi er oss sjøl også når det gjelder klær.

- Har RVs representant blitt klubba ned i Stortinget enda?

- Ikke enda, svarer Erling, men det kan vel komme. Når det er sagt, så må det også sies at det finnes teknikker som gjør klubbing vanskelig. I trontaledebatten, da det var viktig å presentere RVs målsettinger, også som revolusjonære, brukte vi sitater fra Hornsrudregjeringas tiltredelseserklæring fra trettitallet, med formuleringer som sikkert ikke ville passert hvis de ikke var i sitsatsform.

- Nesten all oppmerksomhet omkring arbeidet i Stortinget blir knytta til Erling. Hvordan skal gruppa, og det enkelte gruppedlemmet utenom han, profilere seg?

- Vi må jobbe bevisst med akkurat det, sier Mai, - men det finnes muligheter. Det å være vara for Erling er ikke noe dårlig utgangspunkt for å få fram saker. Etter den store «backlash»-konferansen for kvinner ble jeg intervjuet på radioen og fikk lagt fram RVs synspunkter, og nå kommer opplysningsutvalget i Grafisk til meg for å arrangere konfrontasjon med Marit Nybakk om faglig politikk. Tilsvarende muligheter vil åpne seg for de andre i gruppa, men gruppa som helhet har et ansvar for å jobbe slik at alle blir markert.

- Hva står på dagsorden framover?

- Fram til jul vil Statsbudsjettet bli hovedsaka. Erling er lite i tvil om det. Vi lager vår egen generelle merknad, og kommer i tillegg til å konsentrere oss om noen enkeltsaker. Her vil kvinne- og arbeiderpolitiske krav få en spesiell plass. Vi kommer til å konkretisere våre krav i tilknytning til 6-timersdagen, og i forhold til den økonomiske situasjonen for enslige forsørgere. Vi vil også ta opp likelønsspørsmål og fokusere på det kjønnsdelte arbeidsmarkedet. Kvinneyrker er konsekvent dårligere betalt enn mannsyrker, og RV vil fremme forslag for å endre denne situasjonen i forbindelse med statsbudsjettet.

- I tillegg skal vi styrke sekretariatet. Anne Minken har gjort en kjempejobb, men har til nå vært alene. Nå er to til ansatt, og vi regner med at det skal styrke oss betraktelig i forhold til våre arbeidsoppgaver framover. I stortingsgruppa har forøvrig ansettelsesspørsmålet vært en sak som ikke har skapt motsetninger. Det har vært ført en konstruktiv debatt omkring søkerne og deres kvalifikasjoner, og hele gruppa er enig om at det endelige resultatet av ansettelsesprosedyren er akseptabelt.

- Akkurat dette, skyter Mai inn, er det viktig at også jeg underskriver, og det gjør jeg. Vi har hatt en spennende og stressende oppstart på stortingarbeidet. Vi ser fram til å jobbe med full styrke i sekretariatet, utvikle stortingsgruppas arbeid, ut-

Vellykka jentekonferanse

Jentene i Rød Ungdom merker at det blåser en kvinnepolitisk vind i kjølevannet av cindy'er, bordeller og toppløsbare. 120 ungdommer fra hele landet deltok på konferansen som inneholdt et bredt spekter av politiske saker.

Av Kristin M. Johansen

Men det er ikke bare Cindy som skal ha «æren» for den store interessen for Rød Ungdoms jentekonferanse.

-Vi har jobba hardt de siste månedene med mobilisering- tusenvis av løpesedler er spredt, og vi har gjennom valgkampen kommet i kontakt med mange nye jenter, sier Marte Brekke Michelet (18), Liv Gulbrandsen (19) og Kaja Glenne (19).
- Men det viktigste er at vi har hatt et kjempebra opplegg å mobilisere til - vi har fått kremen av innledere, det i seg sjøl er viktig trekkplaster. Samtidig er innholdet i konferansen variert med mange interessante temaer, legger jentene til.

Og det er ingen tvil om at det befinner seg trekkplaster på konferansen: Magnhild Folkvord om «Kvinner og EF», Jorun Gulbrandsen om «Jenter i skolen», Liv Finstad om prostitusjon og Unni Rustad med lysbildeforedrag om porno.

Egne krefter

Men de tyngste, politiske temaene har Rød Ungdom stått for sjøl. Den første hovedinnledningen «Kvinnekampens historie» blei holdt av Marte.

- Dette temaet er så omfattende at det er innmari vanskelig å plukke ut det viktigste. Samtidig inneholdt det mye teoretisk stoff, så det gjelder å finne en balansegang. Men jeg tror jeg greide å få med meg flestparten av folka i salen, sier Marte.

Den andre hovedinnledningen blei holdt av Liv Gulbrandsen: «Kvinnerens situasjon i dag».

-Jeg brukte mye av tida mi til å

snakke om familien og hvorfor familien er livsfarlig! Og om hvordan gutta okkuperer 2/3 av tida til lærerne, om hvem som er i media, hvem som blir spilt på radioen, forteller Liv. Og for å illustrere galenskapen i usynliggjøring av kvinner og jenter, blei det brukt plansjer og fargestifter: Mannekjønnet fikk blå og kvinnene grønn. Og når blåfargen i alle sammenhenger scorer flest poeng bare fordi den er blå, så illustrer vel det poenget; for den er jo hverken penere eller sterkere....

-Men hva er svaret?

-Vi har ikke noen ferdige svar.

Folk må sjøl finne alternativene, til f.eks familien, mener Liv.

- Hvordan opptrer gutta på konferansen?

-Vi har lært av alle de undersøkelsene som er blitt gjort, om hvordan gutter dominerer i forsamlinger. Derfor har vi satt munnkurv på gutta i plenum og dem blir nedprioritert i gruppediskusjonene, sier Liv.
- Dette er ingen konferanse for brautende gutter, skyter Marte inn.

Markeringsbehov

- Hvorfor ikke en guttefri konferanse?

-Vel ... for det første ønsker vi jo å skolere gutta, for det andre maser dem fælt om å få bli med på sånne arrangementer, så i sum kan en vel si at dette er vår utstrakte hånd til gutta! forklarer jentene.

Og det er vel ingen tvil om at markeringsbehovet blandt gutta er noe særlig mindre i Rød Ungdom enn andre steder. For til tross for alle sikkerhetstiltak og det faktum at gutta utgjør kun 25% av forsamlinga, var alle tre enige om at dem allikevel greier å dominere konferansen i en viss grad....

Ny generasjon

-Mange av jentene i Rød Ungdom, inkludert dere sjøl, har sterke radikale mødre som har stått på barrikadene i kvinnepolitikken. Er det noen forskjell på deres kamp og den kampen foreldregenerasjonen førte og fortsatt fører?

-En viktig forskjell er at gutta i dag er mer motakelige for kvinnepolitiske standpunkter. Det er ikke mulig å være fullstendig tilbakestående på en del viktige saker. Vi har med en helt annen generasjon å gjøre enn f.eks den faren min var en

Liv Gulbrandsen var en av innlederne på konferansen (Foto: Victor Dimola)

del av. Jeg tror det er lettere å forandre huene til gutta i dag, sier Marte.

-Mye av det mødrene våre diskuterte sitter i ryggmargen, mener Liv.-Vi er blitt mye av det som var målet dems, som et «produkt» av dem.

-Kampen i dag er en helt annen, sier Kaja.-Samfunnet har både blitt værre og bedre for jenter. På den ene sia er likestilling akseptert, på den andre sia florerer toppløsbarene!

-Et eksempel på tosidigheten, er seksualiteten, skyter Liv inn. Den er ikke lenger tabu, men er samtidig blitt helt forvrengt. Den skal til enhver tid være vellykka med orgasmer som mål for hvor vellykka den er..!

Bordellknusing

-Hva slags type jenter er det på konferansen?

-Kremen av jenter i Norge! utbryter alle tre.-Jentene her kommer fra alle typer miljøer. Mange er kanskje ikke de mest radikale når det gjelder generell politikk, men når det gjelder kvinnepolitikk er mange av dem mer radikale enn oss!

Porno/prostitusjon og likestilling er to temaer som folk har vært opp-tatt av i gruppediskusjonene. Seminaret til Unni Rustad gjorde et inntrykk på alle. Sjøl i sensurert form blei dette et sterkt møte med pornografien. Aktuelle spørsmål i dagens debatt blei diskutert: Bør porno forbys? Er det riktig å knuse bordeller? Er det likestilling sjøl om kvinner kan bli kirurger?

Svarene var mange og langt fra entydige. Størst uenighet skapte debatten om bordellknusing og strategien for å fjerne uvesenet. De fleste ga sin støtte til «bordellknuserne» om enn noe

halvjherta. Men mange etterlyste en breiere front, massemobilisering av folk og alternative aksjonsformer. Men forsamlinga var skjønt enige i en sak: Det er ikke likestilling sjøl om kvinner kan bli kirurger!

«Stakkarslige damer»

-Folk er veldig sugne på å lære: tall, fakta, eksempler. For mange er dette nytt stoff, forklarer Liv, og engasjementet blir desto sterker. -Men folk vil ikke høre om hvor stakkarslige vi er, fortsetter hun, -men hvor tøffe vi er! Samfunnet er blitt mer voldelig og dette preger oss. Ingen vil være den stakkarslige undertrykte. Jeg tror at beskrivelsen om jenter som «stakkarslige» henger igjen i den voksne kvinnebevegelsen, og der kan vi være et friskt pust - der har vi noe å tilføre! avslutter Liv.

REBELL

i salg nå!

Rød Ungdoms magasin

Gubbevelde i RV?

Opprør har snakket med Berit Jagmann og Anne Steinsland om "gubbe-velde" for å se om vi kunne få fram noen spennende synpunkter.

Av Kari Celius

Berit Jagmann er nestleder i RV og gruppeleder for Bystyregruppa i Oslo. Anne Steinsland er sekretær i Arbeidsutvalget, sitter i faglig utvalg og i Landstyret. Hun var 1.kandidat på Østfold-lista og jobber på Glava i Askim.

- Vi har hørt påstått fra talerstolen i dag at RV ved dette valget tapte oppslutning fra kvinnene. Er det noe i påstanden?

Berit: - Jeg veit ikke. RV har tydeligvis vunnet tilslutning blant menn, og dette er nytt. Men jeg veit ikke om det nødvendigvis betyr at vi har tapt oppslutning blant kvinnene.

Taktisk orientert

Anne: - Nå er det mulig at mannfolka bestemte seg for å stemme RV helt på slutten av valgkampen, da de så at Erling Folkvord hadde mandatsjanse. Mannfolk er ganske taktisk orientert, og kaster ikke bort stemmen sin. Mens kvinnfolk stemmer mer etter overbevisning.

- Hvis RV er i ferd med å bli et "gubbe-parti" - ligger problemene på et organisatorisk eller på et politisk plan?

Berit: - Begge deler. Programmatisk er RV greit i forhold til damer. Men partiet er bygd på menns premisser. Det er viktig å prøve å lage et annerledes rom for damer i partiet.

Anne: - Det er sånn i RV at du lett får verv viss du ønsker det når du er dame, men du blir sittende med dem aleine. Det blir menns premisser hele tida.

Berit: - Ja, ta f eks bystyregruppa. Her var damene nye, og mannfolka "gamle travere". De gamle hadde allerede lagt premissene.

Splitter fløyene ?

Anne: - Jeg tror også at de politiske motsetningene i RV fører til mangel på kollektiv oppbacking av hverandre. Fløyene splitter damene.

Berit: - Jeg er uenig i det. Jeg tror vi kan utvikle et jentekollektiv på tvers av fløyene.

- Vil det ikke da være et spørsmål om hvem man er mest lojal mot, jentekollektivet eller fløytilknytninga?

Anne: - Jo. Viss man føler seg trygg i jentekollektivet og det er lov å være uenig der, vil man ha lojalitet til det.

Berit: - Jeg tror damene i RV mangler det overskuddet som skal til for å danne jentekollektivet. Dessuten er det viktig at det ikke virker ekskluderende i forhold til menn.

- Synes jentene for dårlig i RV?

Berit: - Ja. Som politiske personer. Uenighet blir ofte av jenter sett som et problem i stedet for et potensial. Jenter er redde for uenighet.

Anne: - Ja, jenter er redd for å skade folk personlig i politiske figheter. Derfor er de også redde for å få fram uenigheter.

Berit: - Jenter er redde for å såre, og blir lettere såra sjøl. Jeg synes at jentene i RV er usynlige som jenter, de markerer ikke noe annet enn gutta.

Anne: - Enig. Jenter har ikke skarpe nok grenser, og sier ikke ifra når det er noe de ikke vil eller ikke liker.

Hvordan rekruttere?

- Hva skal til for å få rekruttert damer til RV-arbeidet?

Anne: - De damene som er aktive nå må ta vare på de nye som kommer inn. F eks på det de faglige områdene er vi underlegne og må bygge oss opp.

Berit: - Jammen, da er jo et sted å begynne å samle alle jentene i fag-

Anne Steinsland og Berit Jagmann vil ikke være kakepynt i det politiske arbeidet. - Jentene har en tendens til å bli hengende ved det praktiske arbeidet, sier de. (Foto: Kristin M. Johansen)

lig utvalg en gang i blant.

Anne: - Ja, og kanskje gjøre det samme med alle jentene i AU av og til.

Berit: - Hvordan skal man få kommunestyrearbeidet til å bli så gøy at det blir attraktivt for damer?

Anne: - Det krever mye å få tiltro hos gutta når du sitter i et verv. Å jobbe i forhold til jenter veier veldig lett i deres øyne. Det er lissom ingenting.

- Må ikke damene i RV ha en kvinnepolitikk for å få innpass hos kvinnene?

Berit: - Både ja og nei. Det spørres hva som du mener med kvinnepoli-

tikk.

Opprør: - Hvilken kvinnepolitisk plattform?

Anne: - Jeg har aldri jobba med kvinnepolitikk, jeg. Det holder i hvert fall ikke å opprettholde et kvinneutvalg. AU må prioritere kvinnepolitiske spørsmål.

Berit: - Kvinnepolitikk forskyves ofte i forhold til andre mer vektige saker. Diskusjonene må føres i Arbeidsutvalget. Vi trenger press utenfra for å komme igang.

Kakepynt

Anne: - Jeg er lei av å være med som "kakepynt" i det politiske ar-

beidet. Jeg vil bli tatt alvorlig.

Berit: - Jeg tror vi trenger en støttegruppe rundt damene i AU. Kanskje kvinneutvalget kan bidra til å danne en slik støttegruppe.

- Er det håp for RV som kvinneparti?

Berit: Fire kvinnelige sekretærer for Erling gjør i hvert fall ikke kvinner mer synlige!

Anne: - Jentene i AU har en tendens til å ta veldig mye av det praktiske arbeidet.

Berit: - Ja, jentene har en tendens til å bli hengende ved det praktiske. De er ikke noe flinke til å trekke seg unna den delen av arbeidet.

Prøv Mosse-modellen!

Et vellykka arbeid for å bygge RV gjennom valgkampen er gjennomført i Moss. Vi har snakka med Hege Rytter Jakobsen om hvordan.

Av Kari Celius

Hege er 23 år, og jobber som økonomiansvarlig i Studieforbundet Ny Verden. Hun har vært med i RV siden -88.

Opprør: - Fortell om den strategien dere la opp for valgkampen.

Hege: - Hovedmålet for RV var å få inn Erling. I Østfold så vi på stortingsmandatet som utenfor rekke-

vidde. Vi syntes likevel det var viktig at RV stilte lister landsomfattende for å backe opp.

Sympatisører

- Vi satte oss konkrete lokale mål for Moss: Økt valgoppslutning og økt medlemstall som et resultat av valgkampen. Vi klarte begge deler. Vi doblet valgresultatet fra -89, og medlemstallet økte fra 23 til 38 betalende medlemmer.

- Metoden var å delta i skolevalgene og å drive gatevalgkamp med stand og løpeseddelutdeling. I tillegg satte vi opp en liste over 200 tidligere medlemmer/sympere som skulle oppsøkes i løpet av valgkampen, i håp om å få dem til å melde seg inn i RV.

- Resultatet har blitt en blanding

av nyrekruttering og rerekruttering av tidligere medlemmer.

Bystyret nedtonet

- Bystyrearbeidet hører til det som ikke fungerer så godt i Moss. I forhold til lagsarbeidet er også dette arbeidet noe nedtonet. Vi satser på å ha regelmessig møteaktivitet i laget, medlemsmøte hver 3.uke. Det skal være et politisk tema på hvert møte. Folk skal føle at de får noe igjen politisk av å gå på møtet.

- Vi skal begynne med studieopplegget "Marxismen, trinn 1" som Ny Verden har laget. Dette skal gjennomføres som en del av aktiviteten på medlemsmøtet, f eks annen hvert møte. Vi har også et medlemsblad "Rød nerve" som kommer en gang i måneden. Dette sendes

også til sympatisører.

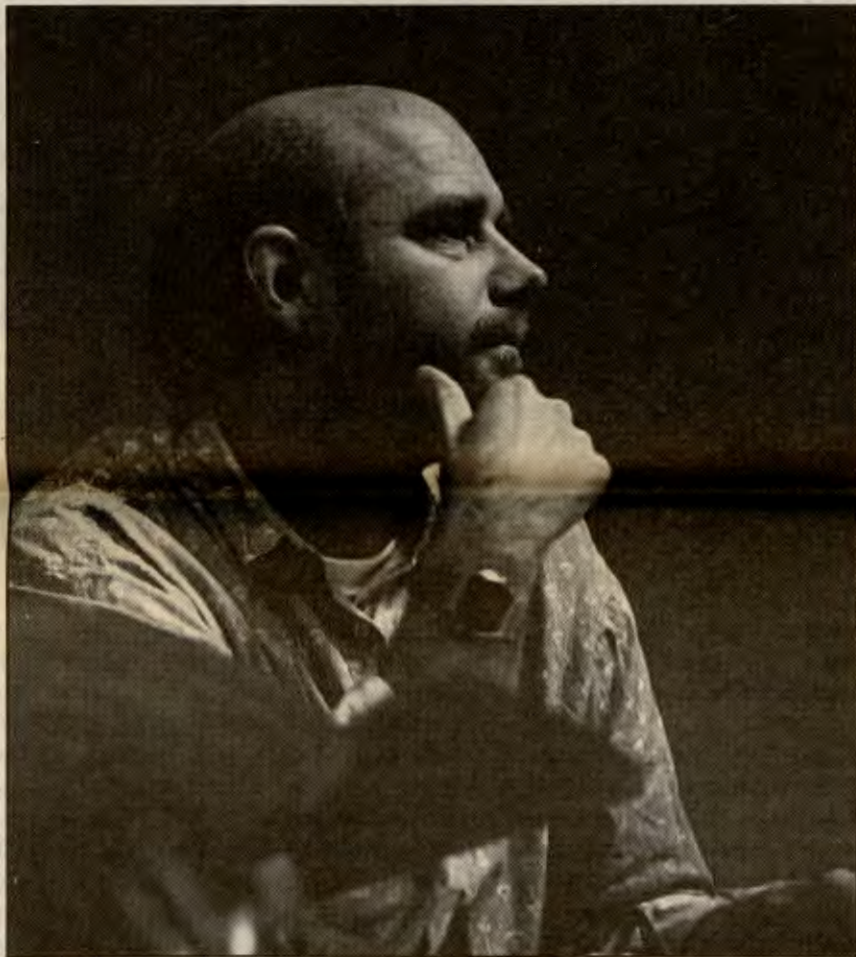
- Og så må jeg si noe annet vi har funnet ut under valgkampen, fortsetter Hege

- KK-salg samler folk. 11 personer står nå på liste for KK-salg, og vi står tre sammen hver lørdag. Vi har økt fra 20 til 30 aviser. Vi kunne også tenke oss å bruke Opprør på stand.

Opprør: - Til slutt: hvordan klarer du å forholde deg til fløykampene i RV?

Hege: - Jeg er fornøyd med at RV er blitt et sjølstendig parti. Det er egentlig mange forskjellige parti-prosjekter i RV. Jeg håper at vi kan komme fram til et felles. Det er viktig å ta programdiskusjonen alvorlig, la den få lov til å gå.

Et nytt arbeiderparti

Lars Johnsen

Vigdis Bringsværd

Guri Skum

Av Kari Celius og Kristin M. Johansen (foto)

Lars Johnsen, leder i Oslo Transportarbeiderforening, sitter i forbundsstyret i Transport, og i faglig utvalg og i landsstyret i RV. Vi har bedt Lars kommentere situasjonen for RV etter valget

- Hva betyr RVs stortingsmandat for utviklinga i RV framover?

- Det gir større muligheter for helhetlig politikkutvikling i RV. Det er mange farer som lurar i det parlamentariske systemet. Det er viktig å jobbe på samme måte som før, prøve å trekke folks virkelighet inn på stortingsnivå.

- Hvordan skal vi jobbe for å gi RV arbeiderklasseprofil?

- Valgresultatet i Oslo viste at RV er det nest største partiet i indre Oslo Øst - et parti for vanlige folk.

Samtidig ser vi tegn til oppbrudd i fagbevegelsen. I Transport har landsmøtet vedtatt fri og uavhengig fagbevegelse, noe som markerer et brudd i den sosialde-

mokratiske dominansen. Det som trengs er et nytt arbeiderparti. Jeg tror det på sikt er store muligheter for å rekruttere medlemmer til RV innafor arbeiderklassen.

- Hva er galt med den nåværende kulturen i RV?

- Som arbeider blir man «slått i hue». Undertrykkelsesmekanismen fungerer her også. Jeg tror vi må ta oppgjør med den redselen som fins i RV for å la andre slippe til i utforminga av politikken.

- Hvor ligger utviklingsmuligheten for den faglige jobbinga?

- Organiseringa av de arbeidsledige må bli en hovedoppgave for RV på det faglige området. Det er viktig å bygge en allianse mellom de som er i og utafør arbeid. Det må gjøres noe annet enn å prate om arbeidsløshetsproblematikk. Vi må prøve å ansvarliggjøre LO, men det er viktig de fagorganiserte har styringa sjøl.

Det ligger et stort potensiale i kampen til forvar for faglige rettigheter og i kampen for 6 timers-dagen. Folk vokser politisk når de er i kamp. Det så vi under Tollpost-streiken. Noen kan kanskje komme til som RV-medlemmer.

Se slutten av fila for bedre gjengivelse av denne delen av artikkelen.

Rett etter valget samlet Opprør tre av de kvinnelige medlemmene av RVs landsstyre for å høre hvordan de ser på situasjonen for RV framover.

De tre Opprør valgte ut var: Vigdis Bringsværd, pedagog, bystyrerepresentant i Skien og styremedlem i Skien RV. Guri Skum, lærer, fra Kautokeino, samisk representant i landsstyret, og Charlotte R. Kristiansen, student, fra Tromsø, gruppeleder i kommunestyret i Tromsø og styremedlem i Tromsø RV

- Hvilke reaksjoner har dere fått på resultatet av stortingsvalget i fylkene?

Vigdis: - Vi er veldig glade! Det føles som om dette er begynnelsen på en ny epoke for RV. Erling Folkvord blir oppfatta som hele landets representant. Det er viktig å bruke han som det også.

Guri: - RV er ukjent i indre Finnmark, i samisk område. Nå som vi både har fått stortingsmandat og representant på sametinget vil det nok bli lettere

å profilere RV. Det vil bli også.

Charlotte: - Kjempebruslasjoner og mange positive saker. Her i Tromsø gjorde vi hele Norge, 13% oppsluttet ut saker å profilere EF/EØS, offentlig sektor

En barrier

- Hva betyr stortingsmandatet for RV framover?

Vigdis: - På det mentalt er det mulig for RV å komme framover. Men det ligger forpliktelser og barrierer brutt, og det er viktig å ha en positiv side at vi kan vinne i det tariske arbeidet RV har. og i fylket også. Stortinget vil ha nytte av det som vi har

Charlotte Kristiansen

-En ny epoke

Gudrun Høverstad og Per Overrein

drive RV-arbeid
fått mange gratu-
ner på valgkam-
este skolevalget i
RV. Vi hadde
å i valgkampen,
ingpolitikk.

utt
for utviklingen i

folk ser at det er
ngtet. Dermed er
fått mye sjøltillit.
atet også.

del av de gamle
er med.

ge veier. På den
le det parlamen-
vi nytte av lokalt
vil sjølsagt også
vellykka arbeid i

kommunestyrene rundt om i landet.

Men på den andre sida er det nødvendig å ta opp utviklinga av RV som parti. Jeg er redd for det parlamentariske arbeidet skal ta krefter fra dette. Dette landsstyret har sagt klart at det trengs ressurser til bygging av partiet. Det synes jeg er bra.

Sjølstendig parti

- Hva betyr dette for utviklingen av RV som et sjølstendig parti?

Vigdis: - Jeg mener at det styrker denne utviklinga. Slik vi oppfatter det i Skien er RV et sjølstendig parti i dag. Det er RV som et sjølstendig parti som har kommet inn på tinget, med politikk på de fleste områder.

Charlotte: - RVerne er blitt dyktige politikere. Nå er det på tide at det høstes for partiet av dette arbeidet. Verving av nye medlemmer er helt nødvendig. RV kan ikke fortsette råkjøret på enkeltpersoner, slik det blir gjort nå. De to neste åra er viktige mht resultatet av neste valg. Tomgangen til gamle traverer er snart slutt nå!

Det er en kjent sak at det finnes ulike fløyer i RV.

Opprør førte sammen to som har markert seg på hver sin side, for å undersøke om vurderingene av RVs oppgaver etter valget var sammenfallende eller sprikende.

- Per Overrein, nestleder i Sør-Trøndelag RV og Gudrun Høverstad, medlem av RVs arbeidsutvalg: Hva betyr RVs stortingsmandat for utviklinga i RV framover?

Per: - RV vil bli et senter for "ytre venstre". Høyredreiningen i SV har gått fort. Solheim møter motgang,

og tilliten til partiet er nedadgående. Skolevalgene viser at ungdom snuser på RV. Jeg tror dette betyr at RV har fått et politisk rom.

Gudrun: - Vi må se stortingsmandatet i sammenheng med resultatet ved skolevalgene. Vi har fått nye stemmer, fra ungdom. Dette gir mulighet for utbygging av RV som er viktig på sikt.

- Hva betyr dette for utviklinga av RV som et sjølstendig parti?

Gudrun: - Vi trenger visjoner, vi har et mål som ligger utenfor parlamentet. Vi må ikke drukne i det parlamentariske arbeidet. Det er viktig at vi utvikler oss på politisk strategi.

Per: - "Ytre venstre" må forholde seg til RV. Håpet er at vi blir interessante for andre, og trekker til oss folk som ønsker et annet system. Internt i RV betyr dette vektlegging av strategisk diskusjon. Programdis-

kusjonen må føre til utvikling av en mer enhetlig politikk i RV. På den måten er programdiskusjonen viktig i bygginga av partiet. At RV har en høy profil fører ikke nødvendigvis til politisk utvikling for partiet.

Gudrun: - Jeg mener det kan være farlig å ha høy profil på saker som parlamentet stiller. Parlamentet vil stille krav til RV om gli inn i folden, og det skal vi ikke gjøre.

Vi skal lære folk å sloss sjøl, ikke gi dem den troen at RV er partiet på tinget som skal ordne opp for folk! Det er en fare å være flinke på vegne av andre.

Per: - Enten greier vi å bygge RV-gruppene rundt om i landet, eller så blir vi et alminnelig parlamentarisk parti. Jeg er i tvil om vi 40-åringene klarer å lage nye RV-grupper.

Tekst: Kari Celius

Kraftsosialisme mot EF og

Av Kari Celius

Terje Kollbotn har brukt våren og sommeren til å lage et debatthefte/rapport om hvordan EØS-avtalen og et evt EF-medlemskap vil frata Norge styringa over kraftpolitikken. Opprør ønsker med sikte på det videre programarbeidet å dra igang debatt om både dette heftet og andre sider ved en helhetlig energi-, nærings- og miljøpolitikk. Dette innlegget fra Kari Celius er ett innspill i debatten.

Så langt har ikke Terje Kollbotns hefte ført til debatt i RV - betyr det at alle synes at det som står der er udiskutabelt, eller betyr det at få har lest det? Nå i høst er det også blitt laget et studieopplegg på rapporten, samtidig som RV-ere, sitter som kommunalt oppnevnte styrerepresentanter i e-verkstyret, har markert seg mot hemmeligholdelsen av avtalene om kraftutveksling mellom norske kraftprodusenter og produsenter på kontinentet.

Mye tall

Utgangspunktet mitt for å lese heftet med særlig stor interesse er at jeg jobber i Statnett (riktignok med telekommunikasjon), og jeg mener det er viktig å ha et politisk standpunkt til det man jobber teknisk med.

Dette er et hefte med veldig mange tall - til og med for meg som er fortrolig med TWh og sånt noe. Når det er snakk om å tilegne seg mye detaljkunnskap for å kunne være med på diskusjoner, er jeg redd for at ekskluderer mange fra politikutviklinga også. Det er veldig fint at RV skolerer seg på virkningene av EØS-avtalen, men det må da finnes grenser for hvor mange tall folkeopplysningen må inneholde! Uten å være for hovmodig, så synes jeg at det er brukt mye tid til folkeopplysning og altfor lite til politikutvikling. Energipolitikk griper inn i næringspolitikk og i miljøpolitikk, og alle tre er områder der RV ønsker å stå for noe helt annet enn de tradisjonelle partiene.

Jeg tror nok at RV kan bli Norges dyktigste til å argumentere mot EF og EØS, men jeg mener at det er viktig å ha en helhetlig energi- og miljøpolitikk - uansett utfall av EF-avstemningen. Nå er det kanskje søkt å tenke seg det, men hvilken energipolitikk, hvilken industripolitikk, hvilken miljøpolitikk vil vi si at RV har dersom EØS-avtalen ble sagt opp i morgen?

Hovedpoenget holder mål

Argumentasjonen ihht EØS og EF som er hovedpoenget i heftet synes jeg for det meste holder mål. Det er nyttig å få sagt på nytt og på nytt

hva slags politisk og historisk oppgave den norske konsesjonslovgivinga har hatt. Det vil gjelde langt utover energiområdet. Konsesjonslovgiving vil alltid være i veien for kapitalens ekspansjon enten det gjelder kraft eller industri, og uansett om det er knytta til EØS-avtalen eller ikke. Spørsmålet vil alltid være: hvilken vilje er det til å bruke konsesjonslovene? Den nye næringsministeren klarer ikke å få overbevist meg heller om at han kommer til å bruke dem! Se på Freia igjen: man fikk konsesjon til å selge ut, ei lita stund går og så ryker arbeidsplasser. Akkurat som vi sa, men hva hjelper det? Konsesjonslovene i seg sjøl hjalp ikke arbeiderne på Freia, bruk av dem kunne kanskje ha gjort det.

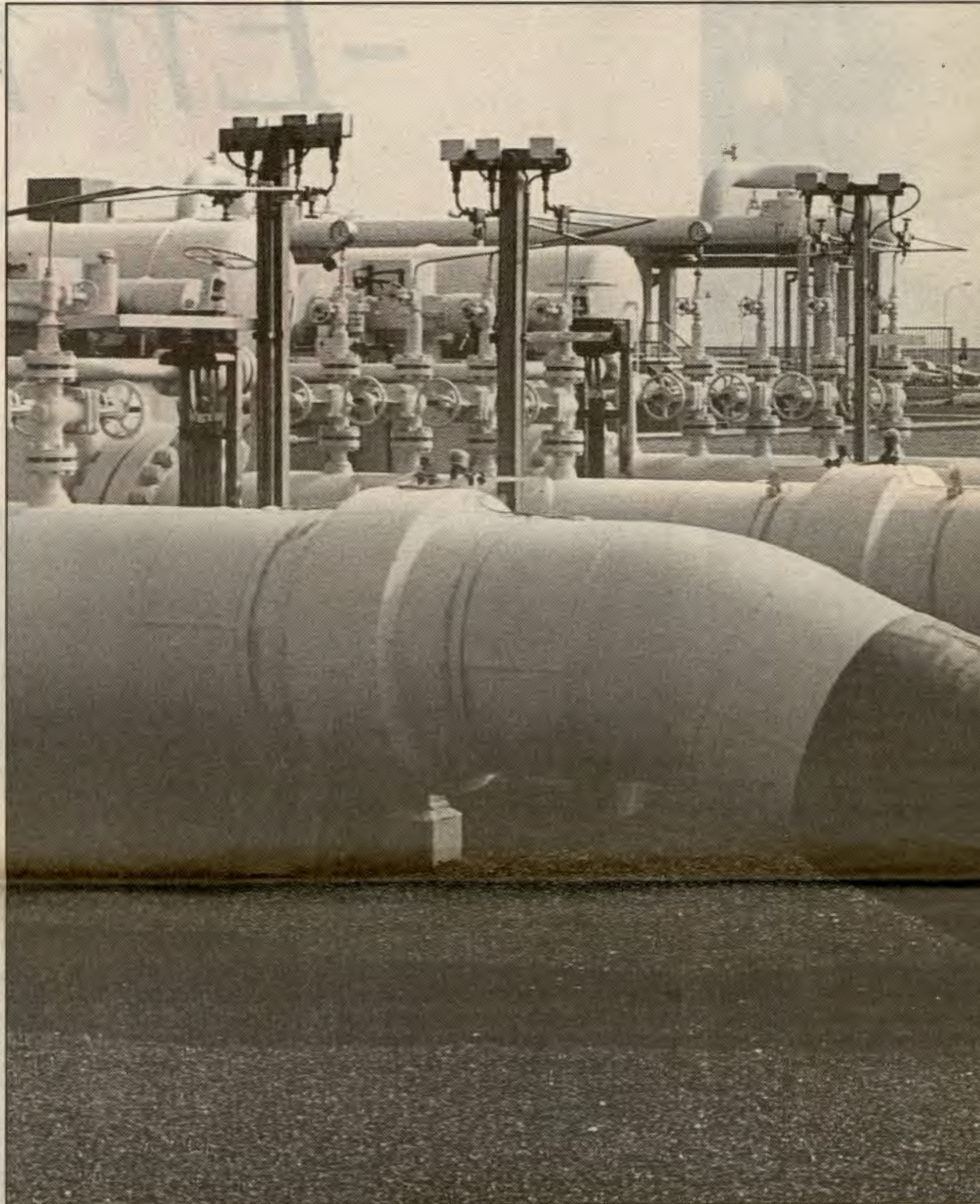
Ny energilov

Den viktigste omlegginga av den norske kraftpolitikken skjedde i virkeligheten da den nye energiloven ble vedtatt i 1990. Jeg tror ikke Stortinget og den norske staten egentlig helt forsto hva det var de gjorde, og helt så alle problemene det ville medføre for styringa av kraftpolitikken.

Kollbotn argumenterer med at endringen av Energiloven kun er en del av EF-tilpasningen. Det er det også, men Norge har jo gått særlig langt når det gjelder å deregulere kraftmarkedet, Sverige og Finland har ennå ikke gjort det. I en del EF-land har frikonkurransepålegget møtt sterk motstand hos en del store kraftprodusenter, som ønsker å beholde sin egen sterke posisjon i hjemlandet. Frankrike, Italia, Spania, Irland og Nederland fikk i 1991 to måneders frist på å oppheve eksport- og importmonopolet, de vurderer nå å få prøvd sakene sine for Europa-domstolen.

Litt folkeopplysning fra meg også: Å deregulere kraftmarkedet vil si å definere energi som en vare som fritt kan omsettes på et marked, og der enhver bruker enten den er stor eller liten skal ha enledning til å kjøpe kraft der den er billigst.

Det er altså markedet som skal bestemme hvor mye kraft som skal produseres, eller egentlig bygges ut, for allerede utbygde kraftverk kan jo ikke annet enn å produsere ener-

Gassterminalen i Emnden - «De tre ledningene til Europa» (Foto: Klassekampen)

gi. Man kan jo tenke seg at det kan være litt vanskelig å planlegge utbygging når man skal forholde seg til et marked - for det vil ta mange år fra planlagt utbygging til varen er ferdig, og hvordan kan man vite at kunden fremdeles er der når varen er ferdig. Hva må man gjøre da? Jo, man må inngå langvarige avtaler med kundene. Før var det prognoser om kraftbehov og markedsmonopol, man visste at man hadde en kunde, og kunden måtte ta den krafta han fikk til den prisen som var satt, politisk. Nå kan kunden velge, men viss han sitter på kontinentet, og har en smule problemer med CO₂-utslipp, er han på utkikk etter ren energi.

Fremdeles monopoler

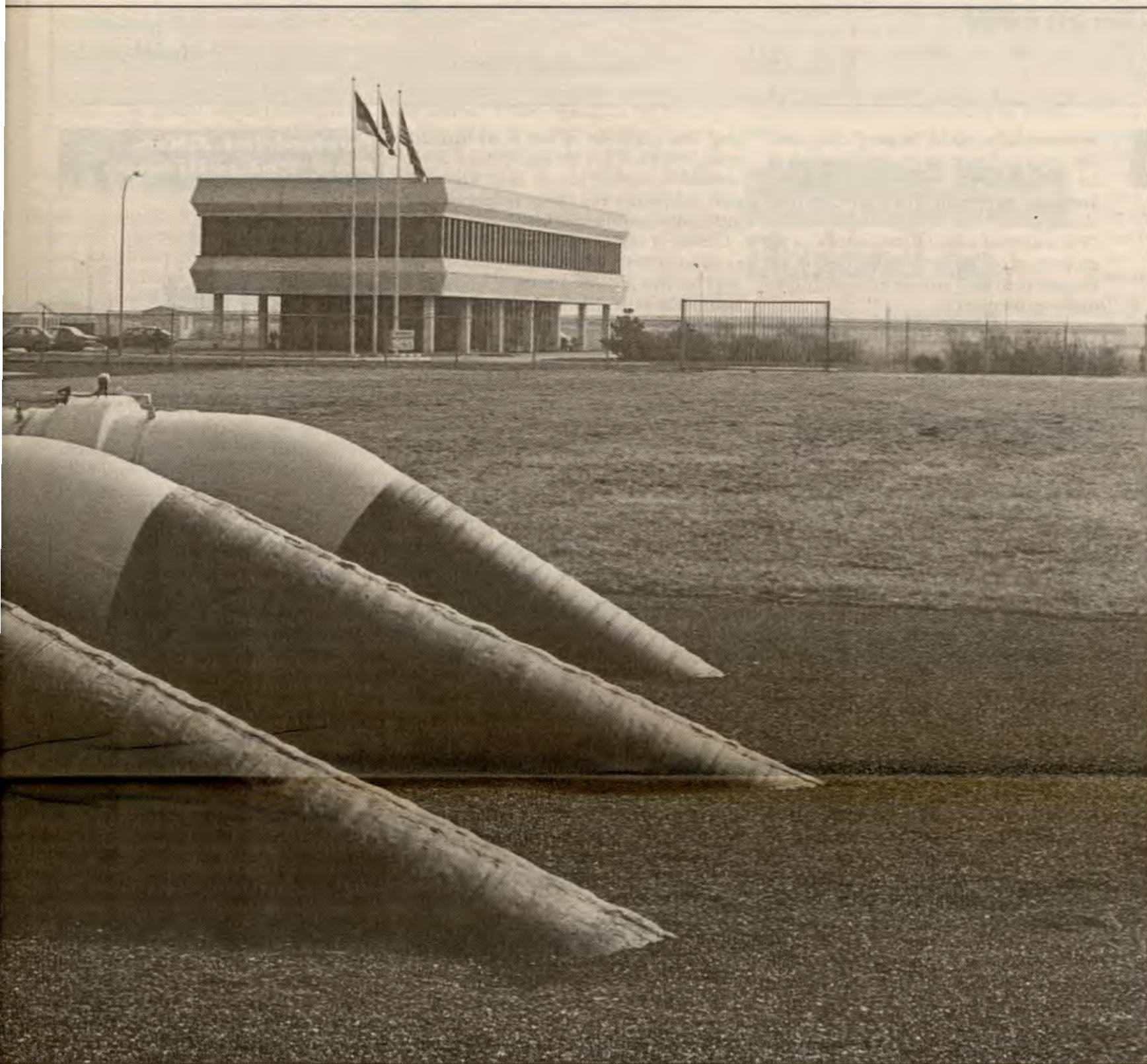
Fremdeles så fins det monopol-funksjoner i kraftsektoren. Krafttransport er et slikt monopol. I Norge har vi kun et transportnett for kraft, og dette skal stilles til rådighet for alle brukere, forutsatt at det

er kapasitet i nettet. Sentralnettet som det kalles, de store kraftlinjersveiene, har Statnett enerett på å drive. Det betyr ikke at de eier alle sammen, en del store linjer eies av e-verkene, men for at transporttjenestene skal kunne selges separat fra krafta, må noen styre adgangen til nettet. Denne monopoloppgaven har Statnett fått, for Statnett eier ingen kraftverk, og kan derfor ikke mistenkes for å drive kryss-subsidiering. Statnett er av den norske staten satt til å drive kraftbørsen, som står for kraftsalget fra time til time, salg på kortvarige kontrakter og salg på spotmarked. Det blir uttalt av kritiske tungar innafor kraftsektoren at Statnett som har monopol på nettdrift og er en av de viktigste netteierne, ikke bør styre børsen, fordi det strider mot ideen om et fritt kraftmarked. Dette viser noe av det problematiske ved å ville deregulere og styre samtidig.

Mer folkeopplysning: Krafteksport og kraftutveksling med utlan-

det. Dette snakker Kollbotn mye om. Det er kanskje ikke så klart hva kraftutveksling er. Det spesielle med Norge er at vi så å si bare har vannkraft. De fleste andre land rundt oss geografisk har mye varmekraft (og atomkraft). Vannkraftverk er det vanskelig å regulere produksjonen av kunstig, dvs det kan man ved å tappe vannet ut i stedenfor å sende det via turbinene, men det sparer man ingenting på. Varmekraftverkene derimot sparer brensel ved nedsatt produksjon. Vannkraftproduksjonen i Norge kan derfor i lange (regn- og snøfulle) perioder redusere produksjonen i varmekraftverkene. Dette forutsetter samarbeidet forutsetter utveklingsavtaler og avtaler om bruk av hverandres nett. Slike avtaler har vi pr i dag med Sverige, Finland og Danmark. De fungerer ofte slik at Norge leverer kraft ut om dagen og får den tilbake på nattid og i helgene, fordi verdien på varmekraft er lave-

re da (og mer lik den norske vannkraften). Kort oppsummert: for å få rasjonell drift av kraftnettet forutsettes samarbeid over landegrensene.

Pr. i dag fins det ikke rom for flere utvekslingsavtaler uten at det norske linjenettet oppgraderes, dvs at det bygges nye overføringslinjer for kraft. Det er ikke mulig å legge kabler til Tyskland, Nederland eller Storbritannia uten at det investeres i det norske nettet. Disse investeringene er ikke samme størrelsesorden som investeringene som må til for å få til kabelforbindelsene, men siden det er Statnett som har som ansvar å sørge for krafttransporten, må de også sørge for å få bygget ut infrastrukturen.

Svært kraftoverskudd

Nå er det nå slik at vi har betydelig kraftoverskudd i Norge. Grunnen til det er ikke bare en vill utbyggingstiltak på 70-tallet, men sjølsagt også nedbygging av den kraftkre-

vende industrien i Norge. Denne nedbyggingen skjer til tross for at kraftprisen her i Norge er 1/4 av EF-industriens. I Glomfjord åpna for noen uker siden Svartisen kraftverk. Samtidig legger Hydro ned deler av produksjonen i Glomfjord - altså ikke noe behov for billig kraft der i gården. Finnmark fylke sliter hardt for å få betalt ned gjelden på det dritdyre Alta kraftverk som de ble pådytta på 80-tallet. Kraftverket gikk da jeg var på besøk der i -89 på 1/3s maskin. Billig kraft i Finnmark har ikke ført til industriereising. (Varmekabler over vidda er de tydeligvis heller ikke interessert i-)

Ulla-Førre, den siste store utbygginga på Vestlandet, er også for nytt til å tjenes inn med det første - nedskrivningstid for investeringskostnaden for et norsk kraftverk er 15 år. Her ligger det nok noen insitamenter for å ville selge, helst krafta, men også deler av verk vil være ønskelig. På kontinentet fins det kunder, på kontinentet fins det gam-

le utrygge østeuropeiske brunkullkraftverk og atomkraftverk. Veien dit går i kabel, til Tyskland, til Nederland og til Storbritannia.

Vår syke mor

Terje Kollbotn og jeg har en ting til felles: Vi kan begge sies å be for vår syke mor. Jeg spør, eller jeg burde spørre: hva skal vi bruke overskuddskrafta til? Skal vi selge den som tilfeldig kraft til vi finner noen som vil bygge ut miljøvennlig kraftkrevende industri her i landet? Skal vi tappe vannet forbi? Industrireising og jernbaneutbygging vil vi nok begge gå inn for, men hvordan får vi realisert det? Det spørres om det ikke krever mer enn det som kan ordnes med en avstemning i Stortinget, kanskje et annet økonomisk system. Lave kraftpriser vil aldri bli noe garanti for at kraftkrevende industri vil forbli i Norge. Det sies at norsk industri, f eks Norsk Hydro nærmest får nedbetalte kraftverk i gave fra Staten for å holde liv i

kraftkrevende industri. Innenfor rammen av EØS-avtalen eller som EF-medlem vil det være ulovlig konkurransevridning å selge kraft til industrien som er mer subsidiert enn det som er normen i EF. Dette vil gjelde enten det blir bygget kabler til kontinentet eller ikke. Utenfor EF/EØS vil det være et politisk spørsmål om subsidiene skal opprettholdes. Dette vil også gjelde enten kablene blir bygd eller ikke. Vi ønsker sjølsagt, som motstandere av EF og EØS, at makta skal ligge nærmest oss, heller på Tinget enn i Bryssel. Men å angripe bygging av viktig infrastruktur for krafttransport synes jeg er å rette baker for smed i argumentasjonen.

Argumentasjonen under punktet om kabelavtalene lukter ikke helt godt. Når det vises til at den tyske miljøbevegelsen ikke ønsker salg av vannkraft fra Norge, vises det til at anledning til kjøp av vannkraft vil føre til at beina sparkes under alternative kraftkilder i Tyskland, fordi

disse da gir for dyr strøm. Dessuten at tilgang til vannkraft bare vil øke energibruken ytterligere uten at bruken av brunkullkraft og atomkraft går ned. Jeg synes ikke dette er noe godt argument. Alle veit jo at alternative kraftkilder ikke kan konkurrere på pris. Man må jo også ha lagt inn et element av kraftkrevende industriell vekst på kontinentet. For det kan vel ikke bare være økt forbruk i hjemmene man forventer?

Det siste slående argumentet er da også at ingen kan velte miljøproblemer sine sine over på andre nasjoner, enhver må løse energiproblemene regionalt og nasjonalt. Det er jeg grunnleggende uenighet i. Overnasjonale løsninger er etter min mening det eneste som kan løse miljøproblemer. Her er det nødvendig med internasjonal sosialisme og planøkonomi på overordna plan. Men det kan det nok tenkes at Kollbotn og jeg virkelig er uenig i.

Buksene nede

I et par innlegg i KK under valgkampen ble RV tatt med buksene nede av Heidi Sørensen fra Natur og Ungdom. En del av miljøpunktene i RVs program ble kritisert for mangel på realisme i tiltakene man ville gjennomføre, og kritikken var helt på sin plass. Enten må man ha et realistisk politisk program for energi-, miljø- og næringspolitikk, og da må tallmaterialet være realistisk også, et type overgangsprogram av noe slag som kan gjennomføres. Eller så får man prøve å anskueliggjøre veien til sosialismen, og vilken organisering og løsning av energiproblemene man kan tenke seg i en sosialistisk modell. Da trenger man ingen detaljert plan for bilfrie bysentra og anna småtteri.

Viss man vil gå på den første jobben: det er mye løypestråking igjen og mye debatt som må tas bl a med miljøbevegelsen. Her er det noe mer som "må inn" enn "sol og vind"!

Foreløpig kan jeg bare komme på ett moment til denne:

- Energiøkonomisk hjelp til Russland: bygg store overføringslinjer Finnmark - Kola, og gi bort Alta-krafta. Still stenging av atomkraftverk som betingelse for leveringa.

Prinsipp-programdebatten står for døra.

Ved siden av diskusjonene i RV-laga, kommer Opprør til å bli den viktigste kanalen for denne diskusjonen. Opprør-redaksjonen vil derfor forsøke å åpne også for lengere innlegg i sine spalter. Vi håper imidlertid at dette ikke blir regelen, men unntaket. Skriv kort, så blir det plass til flere, men ikke minst - kast dere frampå!

Redaksjonen

Prinsipp-programmet

Prinsippene det viktige

Av Jan Hårstad

Måten Anders Ekeland (Opprør nr 4/93) starter opp debatten om RVs nye prinsipp-program er klok og riktig: "Vi trenger en grundig debatt om prinsipielle spørsmål. Debatten er like viktig som sluttresultatet."

En annen viktig setning hos Ekeland er "klarrest mulig på de kontroversielle områdene." Jeg vil be debattantene bite seg fast i den formuleringen, for noe av svakheten ved bevegelsen fram til nå er at den har hatt en uklar eller ikke-politikk på mange kontroversielle spørsmål. Altså engstelig for å ha en klar politisk posisjon på brennende saker.

Det er nettopp RVs løsning av de kontroversielle spørsmål som avgjør om partiet utvikler seg til et venstresosialdemokratisk eller marxistisk parti.

Derfor er det eter mitt syn galt på det nåværende tidspunkt å reise spørsmålet om programmet skal være langt eller kort da dette er en formalistisk måte å tilnærme seg problemene på. Gjennom programdebatten vil det komme fram et bestemt volum av "politikk" som medlemmene i RV betrakter som viktig å få fram. En konsentrert språklig redigering av det, blir programmet - langt eller kort.

Hva er så de prinsippene som vi skal diskutere? Her vil nok hvert individ i RV ha ulike oppfatninger av hva som er de marxistiske prinsippene, og for å komme videre i diskusjonen skal jeg legge fram de jeg syns er sentrale:

1. Oppfatningen av klassekampen som arbeiderklassens politiske metode. "All historie er historien om klassekamper".
2. Oppfatningen av arbeiderklassen som en selvstendig og politisk uavhengig klasse.
3. Oppfatningen av at "Arbeiderklassens frigjøring skal være arbeiderklassens eget verk".
4. Oppfatningen av at det kapitalistiske systems økende anarki driver kapitalismen inn i en blindvei som framtvinger den sosialistiske revolusjonens nødvendighet.
5. I en overgangsfase kan ikke den nye stamsmakten være noe annet enn arbeiderklassens diktatur.
6. Oppfatningen av at kapitalismen i sin fallsperiode er en epoke av kriger og revolusjoner.
7. Oppfatningen av at kriger er uunngåelig så lenge den kapitalistiske imperialismen dominerer verden.
8. Oppfatningen av at kommunistene "gjør gjedene hele proletariatets felles interesser, som er uavhengige av deres nasjonalitet... representerer helhetsbevegelsens interesser." (Manifestet)
9. Oppfatningen av at arbeidernes internasjonale kampefelleskap og forbrødring (Arbeidere i alle land, foren dere) er den strategiske hovedlinja for å bekjempe verdenimperialismen og skape et kvalitativt nytt verdenssamfunn.
10. Oppfatningen av at "Kommunismen er empirisk bare mulig som en handling fra de

herskende folks side på "en gang" eller samtidig, noe som forutsetter produktivkraftens og det dermed sammenhengende verdenssamfunnets universielle utvikling." (Den tyske ideologi).

For at dette ikke skal bli for langt trekker jeg inn årene nå og håper at dette kan bidra til å få klargjort noen av de sentrale marxistiske prinsipper og grunntanker.

Et kort program best

Av Per Schancke

Anders Ekeland tar i siste Opprør til orde for at et langt prinsipp-program er bedre for RV enn et kort. Jeg er ikke enig. All min erfaring med programdebatter er at lange program er døde og plassert i skrivebordskuffen av de fleste medlemmer så snart det er vedtatt. Lange og detaljerte programavsnitt blir ikke medlemmenes eiendom, i beste fall ledelsens eiendom. Grunnen er åpenbar: Det er umulig for et parti å føre en skikkelig debatt om alle deler av et program på over 100 sider. Hva som ligger bak alle formuleringene får ikke flertallet tak på.

Erfaringa fra AKPs prinsipp-programdebatter i 20 år er dessuten at lange program alltid må nyskrives ved hver revisjon, bl.a. fordi det gamle både er så tidsbestemt og detaljert at det er uaktuelt. Da blir situasjonen at det er uhyre arbeidskrevende for det vanlige medlem å sjekke det gamle og nye mot hverandre. Dermed er det lett å snike inn "glidende overganger" fra ett standpunkt til et annet.

For å si det kort: Et langt program er dårlig for partidemokratiet.

For det andre mener jeg det er misforstått å tro at lange program er klarere enn korte. Det er lett å skjule uklarheter i lange avsnitt fulle av svada. I de fleste programdebatter jeg har sett, har det meste av debatten dreid seg om noen få setninger. F.eks. AKPs landsmøtedebatt i 83-84, da en formulering om at borgerskapet ville drukne revolusjonen i blod "dersom de tror det går", ble hovedsak. Eller i -90 da spørsmålet om henvisning til "klassikerne" og formuleringa "mannsjåvinisme er klasse-samarbeid" sto sentralt i debattene. Den klare tanken er som regel kort formulert!

Jeg tror dessuten at lange program er til fordel for de intellektuelle i partiet, men til ulempe for arbeidsfolk og kvinner. Dette mener jeg blant annet på grunn av demokratispektet: Et oversiktlig program som er lett å kontrollere at blir fulgt, lett å se endringer, føle at en har deltatt i debatten om hele programmet osv.

Ei annen side av saka: Et program skal ikke minst være noe vi presenterer for de som ikke er med i RV. Hva er best, et ti-tjue siders program, eller hundre siders? Vi forventer at medlemmene skal kjenne programmet vårt. Hva er best, et langt eller et kort.

Så kan en spørre seg om det ikke er hva den politiske situasjonen krever som må avgjøre, ikke bare sånne hensiktsmessighets-argumenter som jeg legger fram her? Jo, sjølsagt. Noen tanker om det:

RV er fortsatt et parti i støpeskjea. Jeg mener det ikke er bra å tvinge fram vedtak på altfor mange saker der debatten er kommet kort pr.

idag. Jeg mener det er fint at RV rommer mange syn på en god del ting. Detaljer om et sosialistisk samfunn som er langt fram i tid ennå, er mindre viktig å programfeste enn aktuelle saker som vi lettere kan si noe om i dag.

Dersom vi skal ha med i partiet en god del av de arbeidsfolk, kvinner og ungdom som nå er på leit etter politisk "hjemsted", er det ikke bare bra å presentere dem et ferdig dekket bodr. Jeg mener at hovedpillarene som RV må stå på er: - RV som et revolusjonært arbeiderparti. - Kamp mot imperialismen og kapitalismen. - Sosialdemokrati er ingen vei å gå, kamp mot DNA/LO-toppene. - Sosialismen må være demokratisk og økologisk, brudd med tradisjonen fra Sovjet, Kina osv. - På parti med kvinnebevegelsen, miljøbevegelsen, anti-rasismen. - Et annet slags parti: Mot korrupsjon og privilegier, demokratisk, utenomparlamentarisk m. m.

Dette er etter mitt syn langt på vei nok når det gjelder å plassere RV i det politiske landskapet sånn at ingen er i tvil om hva vi står for. Dermed så mener jeg at RV må ha et skikkelig arbeidsprogram. Der må linjene for hva vi gjør i dag slås fast. Det er viktig at det er riktig arbeidsfordeling mellom de to typene programmer, slik at alt ikke røres sammen til en graut. Mye av RVs nåværende program er ikke brukbart som arbeidsprogram. Det er fullt av vakre ønsker, og en katalog over meninger og standpunkter. Hva og hvem, vi slåss for og mot, hva som prioriteres, hva som er hovedsaker i valgkampene - se det veit bare ledelse og valgkampsenter. Dersom vi blir enige om å lage et kort og konsist prinsipp-program, får vi bedre tid til å lage et skikkelig handlingsprogram også.

Nå er ikke nødvendigvis tre maskinskrevne sider, slik Ekeland og undertegnede lagde foran siste landsmøte, grensa for et "kort" program. Alt under 20 sider er bra!

Klassekampens valglinje

Sitatfusk fra Hårstad

Av Sigurd Allern

Jan Hårstad elsker polemikk og tar gjerne hardt i. I forrige nummer av Opprør siterer han noe jeg angivelig har skrevet i Klassekampen: "Vi tar standpunkt fra sak til sak, og vil da tidvis komme på kollisjonskurs med enkelte". Ifølge Hårstad er dette pragmatisk sikksakk og hokuspokus, kamp for marxistiske prinsipper skal være totalt fraværende i "Allerns konsept".

Det jeg faktisk skrev i en side-2 kommentar 13.august var dette: "At Klassekampen, redaksjonelt, bare skulle representere den mangfoldige ventresidas "felles standpunkter", i et slags minste felles multiplum, ville gjøre avisa til en politisk kastrat. Jeg går ut ifra at ingen ønsker det. Altså tar vi - ut ifra vårt grunnsyn - standpunkt fra sak til sak, og vil tidvis komme på kollisjonskurs med enkelte. Det gjelder også det aktuelle valget".

Hårstad siterer meg ikke bare utilstrekkelig, han kutter i sitt "sitat" også ut ordene

Forholdet AKP-Rød Valgallianse

RV, AKP og partiet

Av Anders Ekeland

Arbeidet med å gjøre RV til et livskraftig sjølstendig revolusjonært parti går inn i en ny fase etter valgkampen. Det var brei enighet om en felles innsats for å få Erling på Tinget, stille lister i alle fylker osv. Motsetningene er langt større når det gjelder hvordan RV skal utvikles videre. Tida er inne for politisk avklaring og organisatorisk konsolidering.

Ett eller to partier?

Bygginga av RV som sjølstendig revolusjonært parti har hele tiden vært preget av at det dreier seg om to partibyggingsprosjekter, AKP og RV. Deler av AKP har hele tida vært mot at RV skulle være noe annet enn en revolusjonær valgfront. For å få fram det politiske fundamentet for de to partiprojektene, for å få igang den politiske debatten i RV er det nødvendig å rette søkelyset nettopp mot det faktum at det finnes to partiprojekter. Brennpunktet er dobbeltorganiseringa.

Dobbeltorganiseringa

I en situasjon hvor RV har små ressurser både menneskelig og materielt er det katastrofalt at en har dobbeltorganisering på alle plan: AKPs sentralstyre og RVs ledelse, dublering av utvalg, fylkesledelser osv. Denne situasjonen er drepen for RV. Folk har ikke inntrykk av at alle i organisasjonen driver med det samme partiprojektet. Det fører lett til gjensidig mistenksomhet og en evig kamp om finansielle og materielle ressurser. Kan kamerat NN reise land og strand rundt og bygge RV og AKP samtidig? Er det illojalt å være skeptisk til en slik dobbeltrolle? Diskusjonene rundt ansettelsene til Stortingsgruppa er også preget av at folk er opptatt av om det er en AKP'er eller en RV'er som får jobbene. RV'erne synes det blir ansatt for mange AKP'ere. AKP'ere snakker om yrkesforbud.

Saken er at i den grad RV bygges opp som et reelt revolusjonært parti, så øker graden av dobbeltorganisering. Vi har to Sentralstyrene, vi får doble fylkesledelser, vi har/får dobbelt kvinne-, faglig-, internasjonaltutvalg. Det ligner mer en forviklingstragedie enn et revolusjonært parti. Denne situasjonen med AKP som et parti både på innsida og utsida av det sjølstendig revolusjonære partiet RV har store negative konsekvenser for den politiske utviklinga av RV og også AKP.

To partier samtidig?

Sjølsagt kan man ikke det. Det er helt klart at man blir tvunget til å prioritere. Skal utviklinga av politikken primært foregå i AKP eller i RV. Skal man bruke kreftene til å verv i RV eller i AKP? Skal RU rekruttere folk primært til AKP eller til RV?. Det er klart at seriøse kommunister bare kan bygge ett revolusjonært parti. I tillegg kan kommunister sjølsagt bygge en revolusjonær valgallianse, en frontorganisasjon. Flertallet i AKP ser i praksis på RV som en revolusjonære valgallianse. Et

OPPRØR

På tampen

RVS FØRSTE SOMMERLEIR!

Siste uka i juli arrangerer RV sin første sommerleir. Det skjer midt i Sør-Norge i 1000 meters høyde, øverst i Bøverdalen, langs Sognefjellsveien.

Her kan en kombinere fjell-livets gleder, med politiske diskusjoner. De som vil bestige Galdhøpiggen, kan få lov til det. Det blir ingen morgendusjer i varmt vann, men tilbud om bading i Høydalsvann. Det er begrensning med inneplasser, så om du ikke ønsker å sove i telt, så må du være tidlig ute. Leiren hovedtema vil være programdiskusjonen. Vi tar i mot påmeldinger til leiren allerede. Prisen for ei uke er skarve 800 kroner. Skriv eller ring til RV-kontoret for mere informasjon.

Hva skjer?

Januar.

Det første studieopplegg på programmet er ferdig. Diskusjonsbevegelsen i RV kan starte.

Mars.

Årsmøter i lokallaga og i fylkeslaga av RV.

April.

Det første utkastet til prinsippdelen av programmet vil være ferdig i mars. I april vil det avholdes en programkonferanse. Konferansen er tenkt som en åpen konferanse, der både RV-ere og folk som står oss nær blir invitert til å delta. Så følg med!

Har du betalt?

Du er en av de heldige som har fått Opprør i posten. Det er bare å beklage, men vi har ikke fått orden på systemet for innbetaling av Opprørsabonnementet.

Har du dårlig samvittighet og ikke gjort opp for deg, så har du fortsatt sjansen!

Abonnement for Opprør i et år koster kr. 100.

Er du medlem av RV, så dekker medlemskontigenten abonnementet på Opprør. Dersom du ennå ikke har betalt kontigent for 1993, så kan du betale inn kr. 200 til oss direkte til RV, Gjøteborggt. 8, 0566 Oslo. Ny postgirokonto både for abonnement og kontigent er 0807 2454023. Merk innbetalingblanketten hvorvidt det er medlemskap eller abonnement du betaler.

STRATEGI MOT TILBAKESLAGET

Likestilling eller kvinnefrigjøring

Kvinneutvalget i Rød Valgallianse inviterer til kvinnekonferanse i Oslo 5. og 6. februar 1994. Vi kan by på et spennende tilbakeblikk i historia og spennende diskusjoner om kvinnekampen i 90-åra.

Innledere: Kjersti Ericsson og Ingvild Ås

Seminarer: 6-timersdagen – Seksualisert vold – Kvinnelønna

Sett av datoen nå!

Rød Valgallianse

Gjøteborggata 8, 0566 Oslo, tlf 22384250

Rett etter valget samlet Opprør tre av de kvinnelige medlemmene av RVs landsstyre for å høre hvordan de ser på situasjonen for RV framover.

De tre Opprør valgte ut var: Vigdis Bringsværd, pedagog, bystyrerepresentant i Skien og styremedlem i Skien RV. Guri Skum, lærer, fra Kautokeino, samisk representant i landsstyret, og Charlotte R. Kristiansen, student, fra Tromsø, gruppeleder i kommunestyret i Tromsø og styremedlem i Tromsø RV

- Hvilke reaksjoner har dere fått på resultatet av stortingsvalget i fylkene?

Vigdis: - Vi er veldig glade! Det føles som om dette er begynnelsen på en ny epoke for RV. Erling Folkvord blir oppfatta som hele landets representant. Det er viktig å bruke han som det også.

Guri: - RV er ukjent i indre Finnmark, i samisk område. Nå som vi både har fått stortingsmandat og representant på sametinget vil det nok bli lettere

å profilere RV. Det vil bli lettere å drive RV-arbeid også.

Charlotte: - Kjempebra! Vi har fått mange gratulasjoner og mange positive reaksjoner på valgkampen. Her i Tromsø gjorde vi det beste skolevalget i hele Norge, 13% oppslutning for RV. Vi hadde valgt ut saker å profilere oss på i valgkampen, EF/EØS, offentlig sektor og flyktningspolitikk.

En barriere brutt

- Hva betyr stortingsmandatet for utviklingen i RV framover?

Vigdis: - På det mentale planet: folk ser at det er mulig for RV å komme inn på tinget. Dermed er mange barrierer brutt, og RV har fått mye sjøltillit. Men det ligger forpliktelse i mandatet også.

Guri: - Det vil føre til ny giv. En del av de gamle passive RVerne vil nok komme mer med.

Charlotte: - Det kan virke begge veier. På den positive sida at vi kan videreutvikle det parlamentariske arbeidet RV har. Dette har vi nytte av lokalt og i fylket også. Stortingsgruppa vil sjølsagt også ha nytte av det som vi har gjort av vellykka arbeid i

kommunestyrene rundt om i landet.

Men på den andre sida er det nødvendig å ta opp utviklinga av RV som parti. Jeg er redd for det parlamentariske arbeidet skal ta krefter fra dette. Dette landsstyret har sagt klart at det trengs ressurser til bygging av partiet. Det synes jeg er bra.

Sjølstendig parti

- Hva betyr dette for utviklingen av RV som et sjølstendig parti?

Vigdis: - Jeg mener at det styrker denne utviklinga. Slik vi oppfatter det i Skien er RV et sjølstendig parti i dag. Det er RV som et sjølstendig parti som har kommet inn på tinget, med politikk på de fleste områder.

Charlotte: - RVerne er blitt dyktige politikere. Nå er det på tide at det høstes for partiet av dette arbeidet. Verving av nye medlemmer er helt nødvendig. RV kan ikke fortsette råkjøret på enkeltpersoner, slik det blir gjort nå. De to neste åra er viktige mht resultatet av neste valg. Tomgangen til gamle travere er snart slutt nå!